

Bestemmingsplan Uitbreiding

Aaltense Goor

Juli 2019

Colofon

Titel

Bestemmingsplan Uitbreiding

Aaltense Goor

Opdrachtgever

Waterschap Rijn en IJssel

Auteurs(s)

Nikki Bos; Lars Haverkort

Projectleider

Machiel Schilder

IMRO-nummer

NL.IMRO.0197.BP00098

Tweede Lezer

Paraaf

Zonder voorafgaande, schriftelijke
toestemming van de
opdrachtgever of bureau
Ruimtewerk is het niet toegestaan
deze uitgave of delen ervan te
vermenigvuldigen of op enige
wijze openbaar te maken.

Inhoud

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Plangebied	6
1.3	Vigerend bestemmingsplan	7
1.4	De bij het plan behorende stukken	7
1.5	Leeswijzer	7
2	Planbeschrijving	8
2.1	Huidige situatie	8
2.2	Nieuwe situatie	8
3	Beleidskader	10
3.1	Rijksbeleid	10
3.2	Provinciaal beleid en regionaal beleid	11
3.3	Gemeentelijk beleid	16
4	Onderzoek	21
4.1	Cultuurhistorie en archeologie	21
4.2	Bodem	22
4.3	Water	23
4.4	Ecologie	24
4.4.1	Natuurbescherming	25
4.4.2	Soortenbescherming	25
4.5	Milieuaspecten	26
4.5.1	Geluid	26
4.5.2	Luchtkwaliteit	26
4.5.3	Externe veiligheid	27
4.6	Verkeer	27
4.7	Kabels en leidingen	28
4.8	Niet gesprongen explosieven [NGE]	28
4.9	Bedrijven en milieuzonering	29
5	Juridische toelichting	30
5.1	Inleiding	30
5.2	Inleidende regels	30
5.3	Bestemmingsregels	30
5.4	Algemene regels	31
5.5	Overgangs- en slotregels	31
6	Uitvoerbaarheid	32
6.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	32

6.2	(Beleids)technische uitvoerbaarheid	32
6.3	Economische uitvoerbaarheid	33
7	Inspraak & zienswijzen	34
7.1	Inspraak	34
7.2	Zienswijzen	34
7.3	Gewijzigde vaststelling	34
	Onderzoeken & bijlagen	35

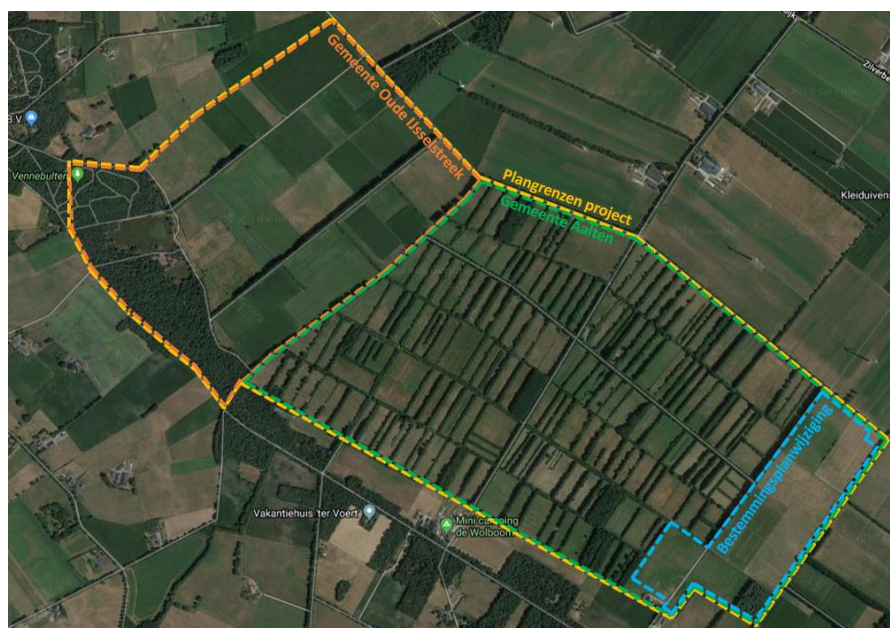
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dit bestemmingsplan betreft een wijziging van de bestemming van een aantal agrarische percelen aan de Boterdijk in de gemeente Aalten. Het initiatief voor deze wijziging komt voort uit het inrichtingsproject Aaltense Goor – Zwarte Veen. Dit project maakt onderdeel uit van het uitvoeringprogramma Aaltense Goor & Zwarte Veen. Binnen dit programma wordt nauw samengewerkt tussen Staatsbosbeheer, LTO Noord afdeling Oost Achterhoek, gemeente Aalten, gemeente Oude IJsselstreek, provincie Gelderland, waterschap Rijn en IJssel, een bewonersvertegenwoordiging en andere belangenorganisaties. In gezamenlijkheid is een plan uitgewerkt om in het Aaltense Goor en Zwarte Veen meer ruimte voor water te creëren en om de natuur de kans te bieden om te herstellen. Hiermee draagt het plan bij aan de klimaatbestendigheid van het gebied en het versterken van de structuur voor landbouw en recreatie in het gebied.

1.2 Plangebied

Het projectgebied van het Aaltense Goor en het Zwarte Veen is gelegen in de provincie Gelderland. Het Aaltense Goor bevindt zich in de gemeente Aalten, terwijl het Zwarte Veen onderdeel is van de gemeente Oude IJsselstreek. Het plangebied in de gemeente Aalten is eigendom van de provincie Gelderland (circa 30 ha. voormalige agrarische grond inclusief circa 1 ha. wilgenbos) en Staatsbosbeheer (circa 170 ha. reservaat). De 80 hectare Zwarte Veen in de gemeente Oude IJsselstreek is grotendeels in eigendom van de gemeente zelf. Dit bestemmingsplan betreft een wijziging van bestemming voor een aantal percelen in de gemeente Aalten, die ruwweg worden begrensd door de Goorstegendijk (noordzijde), Boterdijk (oostzijde), Lage Wolboomdijk (zuidzijde) en de grens van het (huidige) Aaltense Goor. Op onderstaande afbeelding is het gebied van de wijziging in blauw weergegeven.

Figuur 1: situatiekaart Aaltense Goor - Zwarte Veen

1.3 Vigerend bestemmingsplan

De bestemmingsplanwijziging richt zich op slechts een klein deel van het totale plangebied, namelijk het terrein van het voormalige agrarische perceel en het wilgenbos (hierna te noemen 'agrarische percelen Boterdijk', zie blauwe markering in figuur 1). Dit deel bevindt zich volledig in de gemeente Aalten, waar het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015 vigeert. Dit bestemmingsplan is op 19 april 2016 vastgesteld in de gemeenteraad van Aalten en, na bezwaar van een aantal appellanten, hersteld en op 21 maart 2017 middels een herstelbesluit opnieuw door de raad vastgesteld. Het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015 betreft vrijwel het gehele landelijke gebied van de gemeente Aalten met uitzondering van een aantal kernen en een aantal kleine vastgestelde plannen. Voorliggend bestemmingsplan voor het Aaltense Goor is een kleine uitsnede uit het vigerende bestemmingsplan. In hoofdstuk 3 wordt in het beleidskader het geldende bestemmingsplan verder toegelicht.

1.4 De bij het plan behorende stukken

Het voorliggende bestemmingsplan 'Uitbreiding Aaltense Goor' (IMRO-code: NL.IMRO.0197.BP00098) bestaat uit de volgende stukken:

- Verbeelding
- Planregels

Op de verbeelding zijn de bestemmingen van de onder het plan vallende gronden aangegeven. Aan deze bestemmingen zijn regels en bepalingen verbonden die de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. De toelichting bij het bestemmingsplan (dit document) geeft aan wat de beweegredenen en achtergronden zijn die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen en doet verslag van het onderzoek dat aan het bestemmingsplan vooraf is gegaan. De toelichting is van belang voor een juiste interpretatie.

1.5 Leeswijzer

De toelichting van voorliggend bestemmingsplan bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het plangebied opgenomen. Hierin zal zowel de bestaande als de nieuwe situatie beschreven worden.
- In hoofdstuk 3 zal het geldende beleid worden omschreven.
- In hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van de randvoorwaarden en onderzoeken.
- In hoofdstuk 5 zal een verklaring van de regels volgen.
- In hoofdstuk 6 komt de uitvoerbaarheid aan bod.
- In hoofdstuk 7 wordt kort ingegaan op de wijzigingen van inspraak en eventuele zienswijzen.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

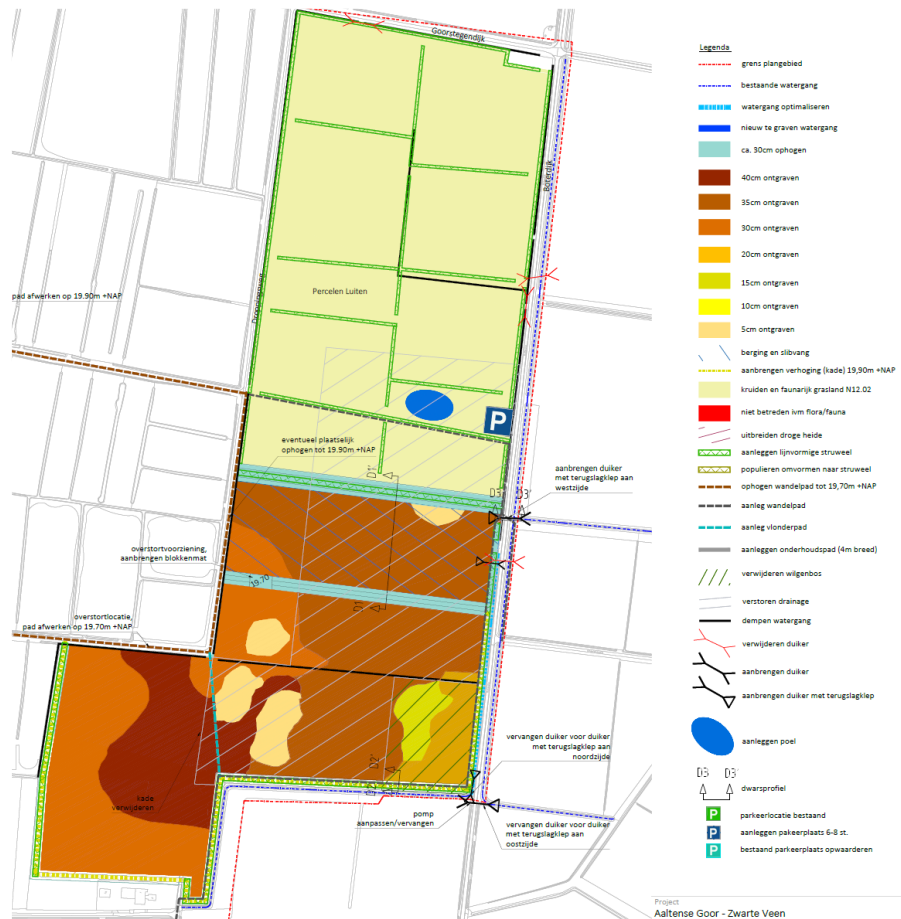
Het Aaltense Goor is van oorsprong een veengebied (nu 'ontveend'), dat nu gebruikt wordt door kleinschalige landbouw. De gronden zijn in gebruik als hooiland in combinatie met extensieve beweiding. Het gebied is circa 200 hectare groot, waarvan circa 170 hectare natuurgrond in eigendom is bij Staatsbosbeheer en 30 hectare landbouwgrond dat door de provincie Gelderland is aangekocht. In de meest zuidoostelijke hoek van het gebied bevindt zich een wilgenbos van circa 1 hectare.

2.2 Nieuwe situatie

Het waterschap Rijn & IJssel, de gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek, de provincie Gelderland, LTO Noord afdeling Oost Achterhoek, Staatsbosbeheer, natuurorganisaties en agrariërs/bewoners hebben gezamenlijk een plan opgesteld voor functie- en kwaliteitsverbetering van het gebied. Het plan voorziet in landbouwstructuurverbetering, natuurontwikkeling en -herstel, waterberging en water vasthouden, landschapsontwikkeling en verbeterde recreatieve ontsluiting. Impliciet wordt ingespeeld op klimaatverandering. De nieuwe waterhuishouding dient natuur-, water- en klimaatdoelen en heeft geen negatieve effecten op de omliggende landbouwgronden. De geplande inrichtingsmaatregelen binnen het gebied zijn uitgewerkt in een ontwerp van het gebied. Hieronder volgt daarvan een uitsnede voor het gebied waarop voorliggende bestemmingsplanwijziging van toepassing is (zie figuur 2).

In voorliggend bestemmingsplan dat wordt vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten worden alleen de wijzigingen van het voormalige agrarische perceel en het Wilgenbos meegenomen. Binnen die grenzen bestaat het plan uit de volgende onderdelen:

- Op het voormalig agrarische perceel Boterdijk wordt circa 25 hectare nieuwe natuur gecreëerd (grasland en vochtig hooiland). Hiernaast worden er nieuwe houtstructuren aangeplant.
- Er komen waterinlaten en het perceel Boterdijk wordt geschikt gemaakt voor het vasthouden en bergen van water.
- Het wilgenbos aan de Boterdijk wordt verwijderd en getransformeerd naar vochtig hooiland.
- Door extra recreatieve routes en een eenvoudige parkeergelegenheid wordt het gebied beter toegankelijk gemaakt voor recreanten.

Figuur 2: plankaart Uitbreiding Aaltense Goor

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de nationale Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In de structuurvisie worden drie Rijksdoelen geformuleerd, namelijk:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving.

De drie Rijksdoelen zijn in de structuurvisie vertaald naar 13 nationale belangen. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op deze belangen waarvoor het Rijk verantwoordelijk is en het resultaten wil boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Voor de voorgenomen ontwikkeling is alleen de derde van de drie Rijksdoelen direct relevant ('het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving'), waarbij het met name gaat over beleid op gebied van water, klimaat en natuur. Onder dit Rijksdoel worden 5 nationale belangen geformuleerd:

- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
- Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur (NNN) voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
- Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;

Het Aaltense Goor is in het kaartmateriaal behorende bij de structuurvisie vastgelegd als onderdeel van het nationaal netwerk van natuur (NNN). De voormalige agrarische percelen Boterdijk en het Wilgenbos hebben geen aanduiding binnen de structuurvisie. De voorgenomen ontwikkeling om het Aaltense Goor uit te breiden geeft daarmee direct invulling aan het vierde benoemde nationale belang, maar draagt tevens bij aan de eerste drie doelen. De ontwikkeling van nieuwe natuur op de voormalig agrarische percelen Boterdijk draagt bij aan het verbeteren van de milieukwaliteit en versterking van natuurlijke kwaliteiten. Door het perceel geschikt te maken voor waterberging wordt ook een bijdrage geleverd aan waterveiligheid en klimaatbestendigheid.

Rijksnatuurvisie 2014 “Natuurlijk verder”

In 2014 is de Rijksnatuurvisie gepubliceerd. De Rijksoverheid zet zich in om de natuur te versterken met de samenleving. Dit zal een effectieve invulling bereiken van de natuurdoelen die Nederland heeft afgesproken. Internationaal zijn uitgangspunten gemaakt over de instandhouding van planten- en diersoorten en natuurlijke habitats. De omgevingswet, natuurbeschermingswet, PAS en Waterwet zijn voorbeelden van regelgeving en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) stimuleert deze regelgeving. Het draagt geld bij voor ambities zoals de ontwikkeling van het Robuust Natuurnetwerk Nederland (NNN). De NNN is een robuuste ruggengraat van de natuur in Nederland. Het gebied zal de komende jaren worden vergroot, verbeterd en bestaan uit nieuwe verbindingen.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling van het Aaltense Goor geeft invulling aan het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid en regionaal beleid

Omgevingsvisie Gelderland

In de geactualiseerde Omgevingsvisie Gelderland (januari 2018) heeft de provincie zich twee hoofddoelen gesteld; ‘een duurzame economische structuur’ en ‘het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving’. De geplande ontwikkeling van het Aaltense Goor kan worden geschaard onder het hoofddoel ‘het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving’. In de omgevingsvisie zijn het Aaltense Goor en het agrarische perceel Boterdijk bestempeld als onderdeel van het GNN (Gelders Natuurnetwerk). Het wilgenbos valt buiten de zone die is aangewezen voor het GNN (zie figuur 3).

Figuur 3: Het Aaltense Goor in de kaart van het Gelders Natuurnetwerk (GNN)

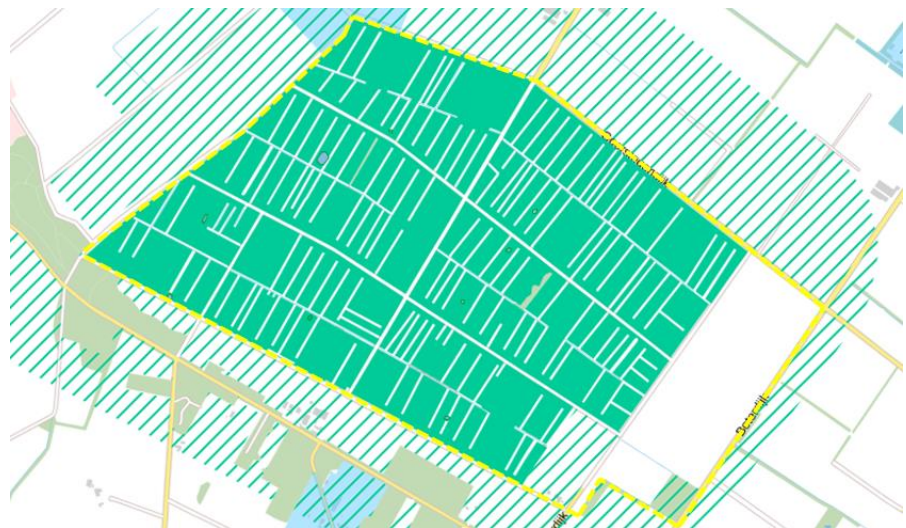
Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Dit Gelders Natuurnetwerk bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS en bevat tevens een zoekgebied van 5.300 ha voor de te realiseren

4.100 ha nieuwe natuur. In 2011 tot en met 2015 is hiervan circa 2.700 hectare gerealiseerd en dient nog circa 2.600 hectare te worden gerealiseerd.

In de omgevingsvisie Gelderland (2018) wordt 'natte landnatuur' als een belangrijk onderdeel van de ecologische diversiteit van de provincie bestempeld. Natte landnatuur is natuur waarvan de natuurwaarden afhankelijk zijn van relatief ondiep grondwater. In de omgevingsvisie wordt er een aparte ambitie uitgesproken voor de bescherming hiervan, namelijk:

“De natte landnatuur levert een belangrijke bijdrage aan de ecologische diversiteit van Gelderland. Daarom streven de provincie en haar partners er samen naar om de natte landnatuur als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk duurzaam in stand te houden en zo mogelijk te versterken. Dit betekent onder andere dat de provincie de waterhuishoudkundige omstandigheden op orde willen brengen en houden. Natuurontwikkeling via functieverandering en inrichting en omvorming (bijvoorbeeld van bos naar heide) zijn erg belangrijk om natte landnatuur te versterken.”

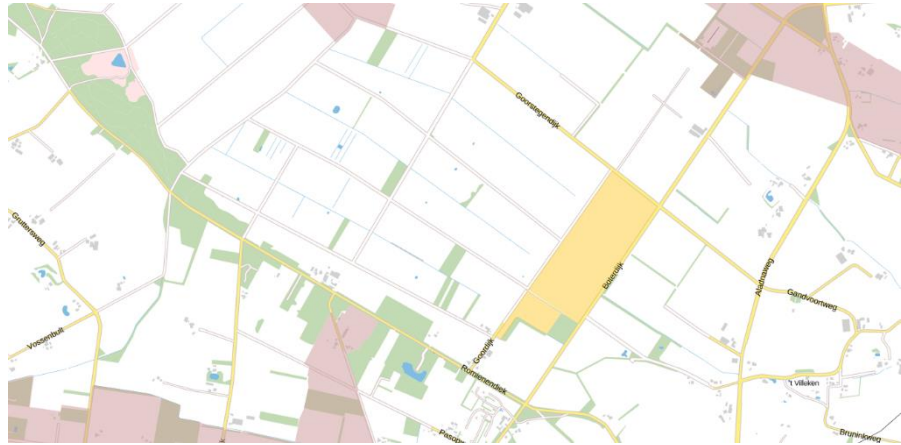
Het Aaltense Goor is een natuurgebied met relatief ondiep grondwater. In de omgevingsvisie wordt het Aaltense Goor daarom bestempeld als natte landnatuur en is het gebied aangewezen als beschermd (zie figuur 4). De voormalige agrarische percelen Boterdijk en het wilgenbos vallen in de omgevingsvisie binnen de beschermingszone voor de natte landnatuur. De waterhuishoudkundige omstandigheden moeten in dit deel op orde gehouden of gebracht worden.

Figuur 4: natte landnatuur (turquoise) en beschermingszone (gestreept) vastgelegd in de Omgevingsvisie Gelderland

De voormalige agrarische percelen Boterdijk zijn in de Omgevingsvisie Gelderland vastgelegd als zijnde een zoekgebied voor nieuwe natuur (zie het in geel gemarkeerde gebied in figuur 5). Dit betekent dat de provincie Gelderland, als eigenaar van

de percelen, wenst dat de bestemming van de percelen wordt gewijzigd van 'agrarisch met waarden' naar de bestemming 'natuur', met als doel de gronden als natuur in te richten en doen beheren.

Figuur 5: zoekgebied nieuwe natuur (geel) in Omgevingsvisie Gelderland

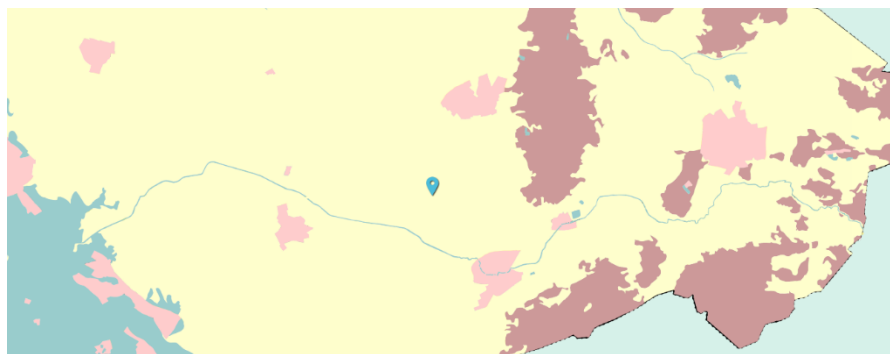
Conclusie

De agrarische percelen Boterdijk zijn als potentiële ontwikkellocatie voor nieuwe natuur aangedragen in de Omgevingsvisie Gelderland. De voorgenomen ontwikkeling geeft daar direct invulling aan. Omdat de percelen (en het wilgenbos) volgens de visie binnen de beschermingszone voor de natte landnatuur vallen, moeten de waterhuishoudkundige omstandigheden in dit deel op orde worden gehouden of gebracht. Met het inrichtingsplan wordt ook aan deze visie invulling gegeven.

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Naast de hiervoor behandelde omgevingsvisie, heeft de provincie Gelderland ook de omgevingsvisie Gaaf Gelderland opgesteld (vastgesteld in december 2018, en tevens vastgelegd in de omgevingsverordening – zie volgende subparagraaf). Deze omgevingsvisie benoemt wat van waarde is en wat beschermd moet worden, en geeft tegelijkertijd richting aan wat de provincie Gelderland wil en moet veranderen en ontwikkelen. Veel van de omgevingsvisie Gelderland is ook op gelijke wijze overgenomen in de omgevingsvisie Gaaf Gelderland (zoals bijvoorbeeld natuur- en landschapsbeleid dat hierboven al besproken is). Aanvullend geeft de omgevingsvisie Gaaf Gelderland nog een aantal inzichten over het Aaltense Goor.

In de omgevingsvisie Gaaf Gelderland is een visieschets gemaakt voor klimaatadaptatie met als doel zoveel mogelijk wateroverlast, droogte en hittestress te voorkomen. Per bodemsoort is bepaald op welke manier er het beste kan worden bijgedragen aan klimaatadaptatie. Het Aaltense Goor valt in een gebied met een dekzandvlakte (zie figuur 6), waarvan men in de omgevingsvisie wil dat de waterberging in bodem en oppervlakte versterkt wordt.

Ook is er een visieschets gemaakt over biodiversiteit (zie figuur 7) waarin het Aaltense Goor bestempeld is als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (groen), en als een prioritair gebied voor natuurinclusieve landbouw (gestreept). Dit betekent niet alleen een optimaal gebruik van de natuur bij agrarisch gebruik, maar dat de natuurwaarden hierbij ook behouden en verzorgd worden.

Het Aaltense Goor is tevens, op de visieschets woon- en leefomgeving, aangegeven als een krimpgebied (zie figuur 8). Dit is een gebied waarvan verwacht wordt dat de bevolking daalt, en waarop dus ingespeeld kan / moet worden.

De plannen voor het Aaltense Goor passen binnen de doelen als geformuleerd in de ontwerp-omgevingsvisie Gaaf Gelderland. Met name op het gebied van waterberging zal het project een bijdrage leveren aan de uitvoering van de visie.

Het moederplan van de omgevingsverordening Gelderland is vastgesteld door de provinciale staten van de provincie Gelderland op 24 september 2014. Sindsdien is de verordening meerdere malen geactualiseerd. Op 1 maart 2019 is het 6^e actualisatieplan in werking getreden, welke nu de meest actuele versie is. Daarin zijn ook voorgenoemde omgevingsvisies verwerkt.

De Achterhoek kiest in de structuurvisie van 2012 voor het behoud, en waar mogelijk versterking, van haar karakteristieke kleinschalige landschap. De kernkwaliteiten van natuur en landschap dienen behouden, vernieuwd of ontwikkeld te worden.

Het landschap waarin het Aaltense Goor zich bevindt wordt in de regionale structuurvisie Achterhoek gecategoriseerd als heideontginning (HO, zie figuur 9). Dit landschap wordt gekenmerkt door een grote mate van openheid en lange lijnvormige

structuren. Het natuurgebied van het Aaltense Goor wijkt op dat beeld af. Volgens de structuurvisie is het landschap in dit gebied in hoge mate in evenwicht. Het streven is gericht op het behouden van het totale beeld. Nieuwe ontwikkelingen worden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid ingepast. Grootschalige natuurontwikkeling of de toevoeging van landgoederen is in dit landschapstype niet zonder meer in te passen, omdat de openheid en de rationele verkaveling in contrast met de andere landschapstypen behouden dient te blijven. Plaatselijk kunnen er mogelijkheden worden benut waarbij een zorgvuldige inpassing in het landschap plaatsvindt op basis van een visie waarin wordt aangetoond dat de karakteristiek van het heide-ontginningslandschap ter plaatse wordt versterkt. In aansluiting op het reconstructieplan bij alle veranderingen in grondgebruik in het ontwerp mogelijkheden benutten voor het vasthouden van water.

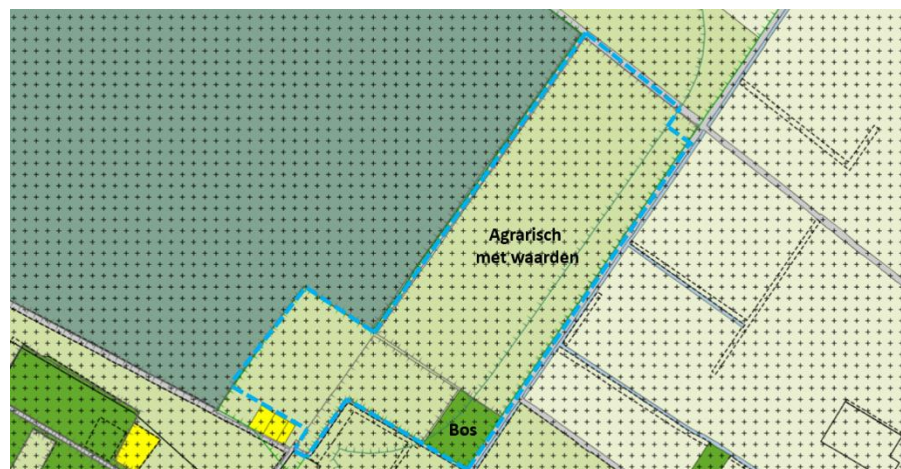
Conclusie

Het lokale landschap van het Aaltense Goor wijkt af van het landschap dat in de regionale structuurvisie Achterhoek wordt omschreven als gewenst voor het grotere gebied. Waar de regio wordt gekenmerkt door openheid, is het Aaltense Goor door de vele bomenrijen en kleinere percelen relatief gesloten. Het inrichtingsplan voor de agrarische percelen Boterdijk heeft geen grote invloed op het landschap. Het kappen van het wilgenbos zorgt voor meer openheid en is in lijn met het gewenste in de structuurvisie.

3.3 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015

De agrarische percelen Boterdijk liggen volledig in het gebied van het vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015, vastgesteld op 21 maart 2017 door de gemeenteraad van de gemeente Aalten. Het deel waarop de bestemmingsplanwijziging van toepassing is, betreft zoals gezegd het voormalige agrarische perceel en het wilgenbos. In het vigerende bestemmingsplan zijn de bestemmingen hiervan vastgelegd als 'agrarisch met waarden' en 'bos' (zie figuur 10).

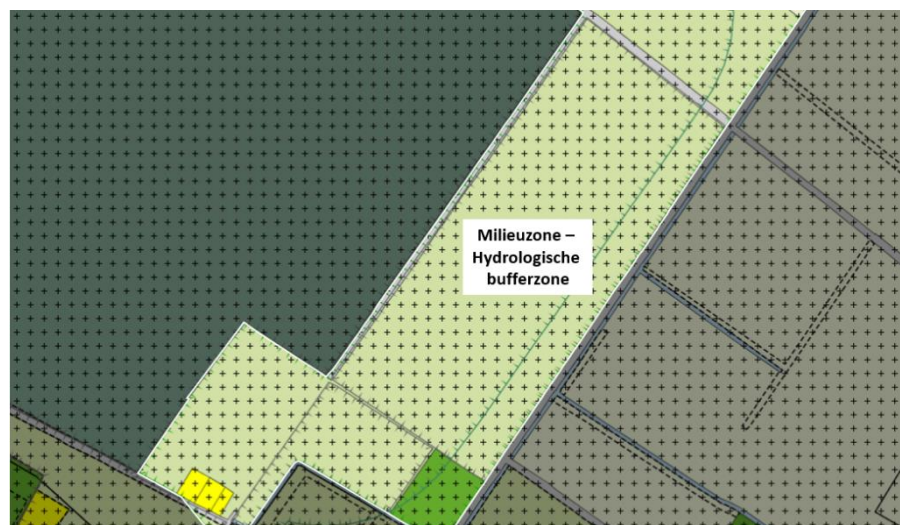
Figuur 10: uitsnede vigerend bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015

Tevens gelden er in dit gebied een aantal gebiedsaanduidingen. De gronden met de gebiedsaanduiding 'milieuzone – hydrologische bufferzone' (zie ook figuur 11) zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, ook bestemd voor de bescherming van de landschapswaarden van het ten zuiden van de kern Aalten gelegen Naturschutzgebiet Reyerdingvenn (Nordrhein-Westfalen) respectievelijk het natuurreserveaat Aaltense Goor. In dit gebied is het verboden om zonder omgevingsvergunning o.a. drainages, waterlopen en kolken aan te leggen, te dempen, te verruimen en/of te ontgraven.

Aparte procedure voor aanpassing beschermingszone Aaltense Goor

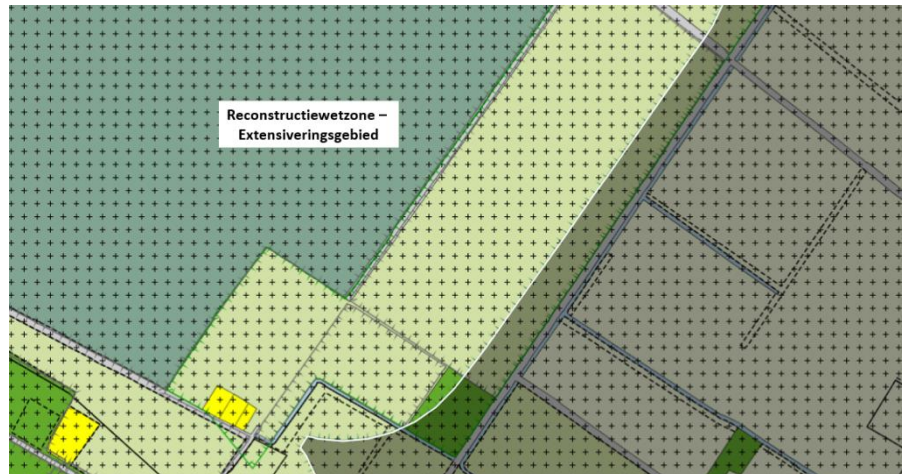
De aanduiding 'milieuzone – hydrologische bufferzone' uit het bestemmingsplan dient hetzelfde doel als de 'beschermingszone natte landnatuur' uit de omgevingsvisie- en verordening Gelderland (zie ook paragraaf 3.2). Het ruimtebeslag van de genoemde bufferzone overschrijdt meerdere bestemmingsplannen verspreid over twee gemeenten, namelijk gemeente Aalten en Gemeente Oude IJsselstreek. Om die reden is er, in samenspraak met de provincie Gelderland, bewust voor gekozen om de bufferzone niet in deze bestemmingsplanwijziging, maar na herinrichting van dit gebied, in een aparte gecoördineerde procedure ruimtelijk te borgen. In mei 2019 zijn er inhoudelijke afspraken gemaakt met de provincie Gelderland en de in de begeleidingsgroep Aaltense Goor – Zwarte Veen deelnemende partijen. In de notitie 'Hydrologische beschermingszone Aaltense Goor' in de bijlage van het bestemmingsplan zijn deze afspraken opgenomen. Als de natuurherstelmaatregelen in het Aaltense Goor zijn uitgevoerd kunnen de beschermingszones als volgt worden vastgelegd in een bestemmingsplan of omgevingsplan:

- Voor de zone van 200 meter van het bestaande Aaltense Goor wordt geen nieuwe drainage of grondwateronttrekking voor beregening toegestaan;
- Voor de zone van 200 tot 400 meter van het bestaande Aaltense Goor kan wel drainage vergund worden tot op een diepte van maximaal 80 centimeter beneden maaiveld.

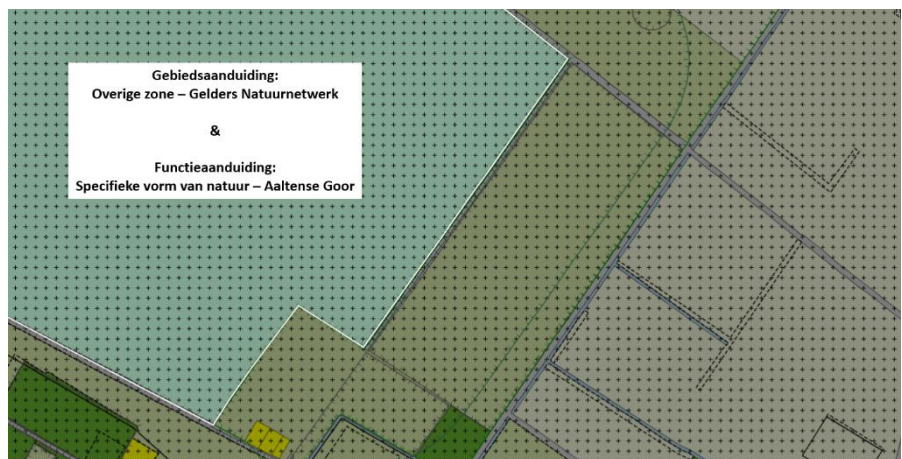
Figuur 11: gebiedsaanduiding milieuzone - hydrologische bufferzone in bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015

De gronden met de aanduiding 'reconstructiewetzone – extensiveringsgebied' (zie figuur 12) moeten voldoen aan de regels voor 'het vergroten van het agrarisch bouwvlak' (artikel 4.7.2. in vigerend bestemmingsplan). De aanduiding is afkomstig uit de Omgevingsvisie Gelderland en is bedoeld om de vestiging van veehouderijen te beperken. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015 is de nieuwvestiging van veehouderijen niet toegestaan. De aanduiding blijft onverminderd van toepassing, onafhankelijk van de uitvoering van het inrichtingsplan voor het Aaltense Goor en hoeven de grenzen van de aanduiding niet verlegd te worden.

Figuur 12: gebiedsaanduiding reconstructiewetzone - extensiveringsgebied in bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015

In het bestemmingsplan zijn twee specifieke aanduidingen opgenomen voor het Aaltense Goor. De gronden met de gebiedsaanduiding 'overige zone – Gelders natuurnetwerk' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, ook bestemd voor het beschermen en ontwikkelen van landschappelijke en ecologische waarden. De gronden met de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur – Aaltense Goor' zijn bedoeld voor de bescherming van de landschapswaarden in de vorm van karakteristieke verkavelingspatronen. Beide aanduidingen reiken exact tot aan de buitengrens van het gebied waarop voorliggende bestemmingsplanwijziging betrekking heeft (zie figuur 13).

Figuur 13: gebieds- en functieaanduiding Gelders Natuurnetwerk / Aaltense Goor

Conclusie

Wanneer het projectplan voor het Aaltense Goor over het vigerende bestemmingsplan wordt gelegd, kan worden geconcludeerd dat deze niet volledig in overeenstemming zijn met elkaar. Aandachtspunten zijn:

Projectplan	Aandachtspunten bestemmingsplan
Op het voormalig agrarische perceel Boterdijk wordt circa 25 hectare nieuwe natuur gecreëerd (grasland en vochtig hooiland). Hiernaast worden er nieuwe houtstructuren aangeplant.	In het vigerende bestemmingsplan worden de percelen aangeduid als 'agrarisch met waarden'. Bij de herziening moeten deze percelen de bestemming 'natuur' krijgen. Met het toekennen van de aanduiding natuur kunnen in het bestemmingsplan ook de gebiedsaanduiding Gelders Natuurnetwerk en functieaanduiding Aaltense Goor in oostelijke richting opschuiven, zodat de agrarische percelen Boterdijk ook deze functieaanduiding krijgen. Met de functieaanduiding Aaltense Goor worden de aspecten die zorgen voor de karakteristieke verkavelingspatronen beschermd, dus ook de (nieuwe) houtwalstructuren.
Er komen waterinlaten en het perceel Boterdijk wordt geschikt gemaakt voor het vasthouden en bergen van water.	Het toevoegen van de waterinlaten voor het vasthouden en bergen van het water mag vanwege de aanduiding 'milieuzone – hydrologische bufferzone' niet zonder vergunning op de agrarische percelen Boterdijk. Deze zone is ter bescherming van de landschapswaarden van het Aaltense Goor. Met de provincie Gelderland en de in de begeleidingsgroep Aaltense Goor – Zwarte Veen deelnemende partijen zijn afspraken gemaakt om na afloop van de werkzaamheden een aparte procedure te doorlopen om de (regels van) de beschermingszone aan te passen (zie ook de memo in de bijlage van dit bestemmingsplan). De delen van het agrarische perceel die na de bestemmingsplanwijziging bedoeld zijn voor het vasthouden van water (waterretentie) zullen hiervoor een aparte (dubbel)bestemming moeten krijgen (Waterstaat – Waterretentie).
Het wilgenbos aan de Boterdijk wordt verwijderd en getransformeerd naar natuur (vochtig hooiland).	Het wilgenbos staat in het vigerende bestemmingsplan aangeduid als 'bos'. In het nieuwe bestemmingsplan moet dit worden omgezet naar 'natuur'.

Door extra recreatieve routes en (eenvoudige) parkeergelegenheid (op één locatie) wordt het gebied beter toegankelijk gemaakt voor recreanten.

Op de percelen met de huidige bestemming 'agrarisch met waarden' zijn parkeerplaatsen en wandelroutes niet toegestaan. Dit is wel mogelijk wanneer deze percelen bij herziening van het bestemmingsplan de bestemming 'natuur' krijgen.

4 Onderzoek

4.1 Cultuurhistorie en archeologie

Op 16 april 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, het verdrag van Malta, of zoals het officieel heet 'het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologische erfgoed'. Het verdrag is in 1998 middels een goedkeuringswet bekrachtigd en is op 1 september 1998 geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving (momenteel via de Erfgoedwet). Uitgangspunt van het verdrag is dat het archeologische erfgoed integrale bescherming nodig heeft en krijgt. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardenvolle zaken.

Er is archeologisch vooronderzoek gedaan (bureauonderzoek door Raap, juli 2018). Zij geven aan dat voor het deel van het plangebied waarop de bestemmingsplanwijziging van toepassing is (de agrarische percelen Boterdijk) een lage archeologische verwachting geldt. Alleen in het meest westelijk deel van het Aaltense Goor zouden mogelijk archeologische resten bedreigd worden bij eventuele geplande bodemingrepen. Dit valt (vooralsnog) buiten het plangebied. Deze omschreven verwachtingswaarden komen overeen met de archeologische verwachtingswaarden in het bestemmingsplan (zie ook figuur 14). Voor het deel met een hoge verwachtingswaarde wordt door het onderzoeksbureau geadviseerd om de plannen zodanig aan te passen dat versterking wordt voorkomen. Bij versterking dieper dan 30 centimeter onder maaiveld wordt een nader archeologisch onderzoek geadviseerd.

Figuur 14: Archeologische verwachting (Bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015)

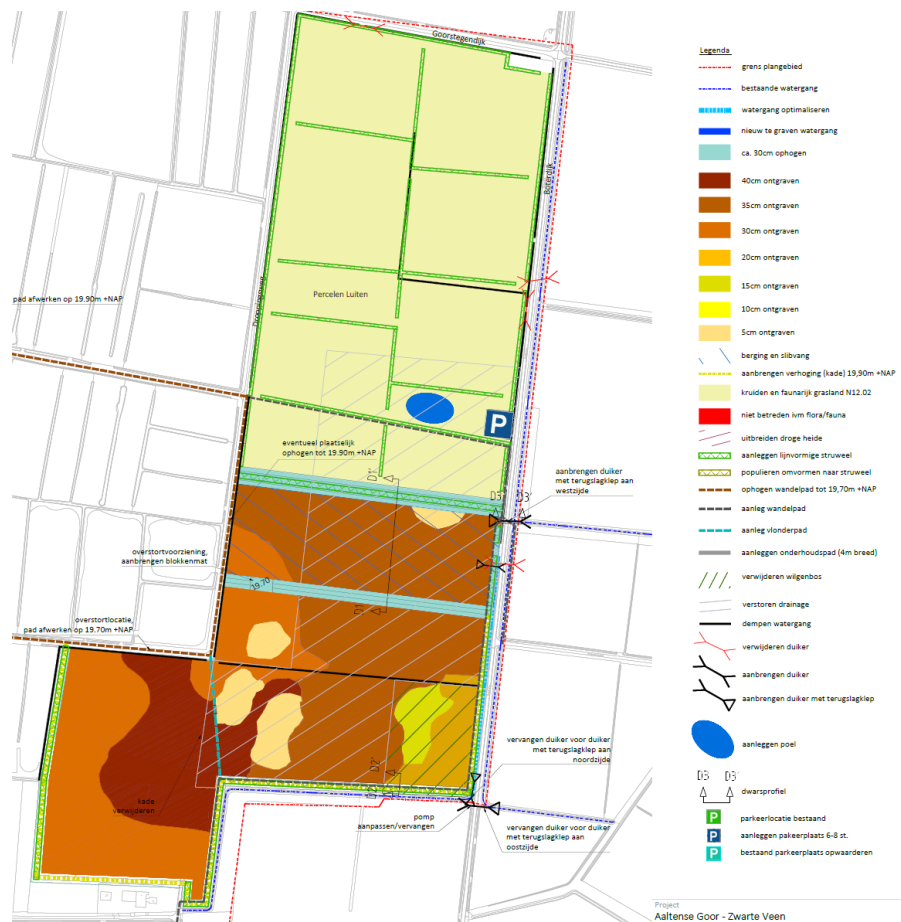
Conclusie

In het gehele gebied waarop voorliggende bestemmingsplanwijziging van toepassing is geldt een lage verwachtingswaarde voor archeologische vondsten. Er hoeft geen verder veldonderzoek gedaan te worden om de plannen op het agrarische perceel Boterdijk uit te voeren.

4.2 Bodem

Voortvloeiend uit artikel 3.1.6 uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet bij een bestemmingsplanwijziging altijd een toelichting worden gegeven over de bodemkwaliteit. Het uitgangspunt is dat de milieu-hygiënische bodemkwaliteit géén onaanvaardbaar risico mag opleveren voor de (nieuwe) gebruikers van de bodem; de kwaliteit moet geschikt zijn voor de gewenste bestemming.

In de huidige situatie is er slechts één deel van het gebied van het Aaltense Goor dat extra onderzoek behoeft: het betreft de percelen die op dit moment in het bestemmingsplan nog staan omschreven als landbouwgrond. Voor dit deel zijn bodemonderzoeken uitgevoerd (onderzoekscentrum B-Ware, 2012 en 2015). Uit de onderzoeken blijkt dat de landbouwpercelen een zandige bodem hebben met een bouwvoor (bovenste laag grond) van circa 20 tot 40 centimeter dikte. De bouwvoor is rijk aan fosfor en heeft een hoge fosfaatbeschikbaarheid. In de bodem daaronder is de concentratie van fosfor laag, maar de plantbeschikbaarheid van fosfaat nog steeds hoog.

Figuur 15: uitsnede plankaart Aaltense Goor met daarop plannen voor landbouwpercelen

Voor de nieuwe functie van de landbouwpercelen van het Aaltense Goor (in het noordelijk deel kruiden- en faunairijk grasland, in het zuidelijk deel vochtig hooiland, zie ook figuur 15) moeten, ten behoeve van de gewenste natuurontwikkeling, de fosfor en fosfaatgehalten terug worden gebracht. De afgraving van de bouwvoor op het

zuidelijk deel van het landbouwgebied is noodzakelijk voor de ontwikkeling van het geprojecteerde vochtige hooiland. Op het noordelijk deel van het voormalige landbouwperceel zal de voedselrijkdom van de bodem worden verlaagd middels maaien in combinatie met afvoeren van de gemaaide vegetatie. De natuurwaarden op het gehele perceel zullen in stand worden gehouden middels verschrallingsbeheer. Volgens B-Ware (2012) zal de geplande vernatting van het terrein na afgraven van de bouwvoor in eerste instantie niet leiden tot een grote toename van de fosfaatgehalten. Het grondwater is zeer rijk aan sulfaat. Ook in de toekomstige situatie wordt echter voorspeld dat de grondwaterstand 's zomers diep wegzakt. In die situatie zijn er geen ernstige problemen met het vrijkomen van fosfaat of sulfide te verwachten (B-Ware, 2012).

Ten behoeve van de voorgenomen afgravingen en het dempen / verondiepen van watergangen in het Aaltense Goor heeft het onderzoeksbureau Geofoxx (2018) een vooronderzoek gedaan naar de aanwezigheid van verontreiniging in de bodem van het plangebied en de mogelijkheid tot verplaatsing van de bodem. Daarbij is gekeken naar de historie van het terrein en eventuele bodembedreigende activiteiten die in het gebied en de omgeving hebben plaatsgevonden. Op basis van dit onderzoek wordt geconcludeerd dat de bodem van de voormalige agrarische percelen Boterdijk voldoet aan de maximale waarden van de klasse AW (achtergrondwaarde) conform het besluit bodemkwaliteit en daarmee vrij toepasbaar is (na melding) in de regio Achterhoek.

Conclusie

Over het algemeen geldt dat er geen conflict is tussen de bodemkwaliteit en de nieuwe bestemming. Alleen voor de nieuwe bestemming op de voormalige landbouwgronden geldt dat er door afgraving een verbetering van de bodemkwaliteit zal worden gerealiseerd.

4.3 Water

Het aspect water staat centraal in de plannen voor het Aaltense Goor. Door het waterschap Rijn en IJssel is daarom het inrichtingsplan voor de agrarische percelen gespiegeld aan de bepalingen in de Waterwet. In de waterwet zijn regels vastgelegd met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen in Nederland. De doelstellingen van de waterwet (artikel 2.1 Waterwet) zijn als volgt:

- a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Per doelstelling wordt hieronder beargumenteerd in hoeverre het inrichtingsplan van het Aaltense Goor invulling geeft aan die doelstelling dan wel strijdig is daarmee.

a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Binnen het inrichtingsplan wordt voorgenomen een waterbergingsvoorziening te creëren op de agrarische percelen Boterdijk. De voorgenomen inrichting zorgt, omdat er tijdelijk water wordt geborgen, voor een afvlakking van afvoerpieken en daarmee voor een waterstandsdeling van circa 10 centimeter in de watergangen langs de Boterdijk gedurende piekafvoeren. Bovendien wordt er, door het verwijderen van buisdrainage en ontwateringsgreppels op het agrarische perceel, langer water vastgehouden in het gebied. De maatregelen hebben dus een positief effect op het beperken van overstromingen, wateroverlast en, hetzij beperkter, waterschaarste.

b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

Door de aanleg en instandhouding van natuurareaal op bestaande agrarische gronden worden deze niet meer intensief gebruikt waardoor er minder meststoffen en bestrijdingsmiddelen in het grond- en oppervlaktewater komen. Daarnaast heeft het vasthouden van water en uitbreiding van het leefgebied een gunstig effect op de instandhouding van de naastgelegen natuurwaarden in het Aaltense Goor. De maatregelen hebben dus een positieve werking op de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem.

c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Met het inrichtingsplan wordt, naast een verbetering van het functioneren van het watersysteem, ook beoogd dat landschappelijke kwaliteiten, terrestrische natuurkwaliteiten en natuurbeleving ter plaatse van de waterberging en de directe omgeving worden versterkt. Daarmee zullen de natuurinrichting in combinatie met waterberging, landschapsontwikkeling en verbeterde recreatieve ontsluiting aantoonbaar maatschappelijke meerwaarde geven.

Conclusie

Met het inrichtingsplan voor de agrarische percelen Boterdijk wordt een positieve bijdrage geleverd aan het lokale watersysteem.

4.4 Ecologie

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met het Europees en nationaal beleid en wetgeving ten aanzien van de natuurbescherming. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met het Gelders Natuur Netwerk (GNN, voormalig EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Dit is wettelijk vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

4.4.1 Natuurbescherming

In het inrichtingsplan van het Aaltense Goor worden (hydrologische) maatregelen genomen, die de natuurwaarden van het gebied sterk doen toenemen (Unie van Bosgroepen, 2015) en waarmee invulling wordt gegeven aan de ambities om het Gelders Natuur Netwerk te versterken.

Het grootste deel van de agrarische percelen Boterdijk heeft bij maatregelen tegen verdroging – zoals opgenomen in het inrichtingsplan - de potentie om zich te ontwikkelen tot blauwgraslanden en dotterbloemhooilanden, terwijl voor één perceel geldt dat er zich soortenrijke Kamgrasweiden kan ontwikkelen. Voor de rest van het Aaltense Goor geldt dat waterberging in het gebied tijdens piekbelasting geen nadelige gevolgen heeft voor de huidige natuurwaarden, terwijl door de geplande hydrologische maatregelen in het gebied (zoals het dempen van sloten) de natuurwaarden sterk toenemen.

4.4.2 Soortenbescherming

Door het bureau Eelerwoude (2015) is het rapport *inventarisatie van flora en fauna en effectbeoordeling in het Aaltense Goor en Zwarte Veen* opgesteld. Daarin wordt geconcludeerd dat er in het gebied veel beschermde soorten zijn: in ieder geval de gewone dwergvleermuis, franjestaart, buizerd, wespendif, kamsalamander, gevlekte orchis en mogelijk ook das, kerkuil, poelkikker en grote modderkruiper. In het voorgenoemde onderzoek zijn echter nog niet het voorkomen van alle soorten volledig in beeld gebracht, waarvoor nog vervolgonderzoeken hebben plaats gevonden.

- Het adviesbureau Natuurbalans heeft in 2017 het onderzoek *dagvlinders en sprinkhanen Aaltense Goor* uitgevoerd. Daarin wordt geconcludeerd dat het Aaltense Goor (op het voorkomen van een flinke populatie van de zomp-sprinkhaan na) een vrij arme insectenfauna herbergt en geadviseerd serieus werk te maken van de vernatting van het terrein.
- In het rapport *Broedvogels van Aalten, Rekken en Winterswijk* (Van der Goes en Groot, 2017) wordt geconcludeerd dat zowel het aantal territoria als het aantal soorten in het Aaltense Goor substantieel zijn afgenomen (met name watervogels zijn vrijwel verdwenen uit het gebied). In het Aaltense Goor zijn in 2017 vijf broedvogels van de rode lijst vastgesteld (Koekoek, Groene specht, Nachtegaal, Spotvogel en Wielewaal).
- De *inventarisatie amfibieën, broedvogels, vissen en vleermuizen ten behoeve van natuurwetgeving in relatie tot geplande werkzaamheden Aaltense Goor en Zwarte Veen* (Adviesbureau Schröder, 2019) is uitgevoerd om te komen tot een beeld van de verspreiding van de beschermde soortgroepen over het Aaltense Goor. Daaruit is gebleken dat beschermde amfibieën met name in het bestaande Aaltense Goor voorkomen (niet op de agrarische percelen Boterdijk waarop voorliggende bestemmingsplanwijziging van toepassing is), broedvogels en vleermuizen met name in het wilgenbos en één beschermde vissoort (Modderkruiper) langs de Boterdijk (oostelijk deel van het gebied met de agrarische percelen).

In de hier voorafgaande paragraaf over natuurbescherming werd al geconcludeerd het inrichtingsplan van het Aaltense Goor (hydrologische) maatregelen genomen worden die de natuurwaarden sterk doen toenemen (Unie van Bosgroepen, 2015). Voor de beschermde soorten betekent dit over het algemeen ook een impuls van de leefomgeving. Echter, in de periode van uitvoering van het inrichtingsplan zullen de beschermde soorten door de werkzaamheden mogelijk verstoord kunnen worden. Er moet daarom in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing worden aangevraagd, en er moet bij de uitvoering van het inrichtingsplan rekening gehouden worden met maatregelen om verstoring te voorkomen (zie hoofdstuk 6, uitvoerbaarheid).

4.4.3. Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming gaat het over de bescherming van natuurgebieden als onderdeel van het Nederlands- en Gelders Natuurnetwerk (NNN en GNN) of Natura-2000. Van het Nederlands- en Gelders Natuurnetwerk is al in hoofdstuk 3 vastgesteld dat de voorgenomen ontwikkeling van het Aaltense Goor daarop aansluit.

Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied ligt op ongeveer 10 kilometer ten oosten van het plangebied (Korenburger Veen en Bekendelle nabij Winterswijk). Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden zijn niet te verwachten.

Conclusie

Het inrichtingsplan zelf zal een positieve invloed hebben op het aspect ecologie (zowel natuur- als soortenbescherming) en vormt dus geen belemmering voor de bestemmingswijziging. De aanwezige natuurwaarden zijn echter wel van belang om rekening mee te houden bij de uitwerking en uitvoering van het project (zie ook hoofdstuk 6, uitvoerbaarheid).

4.5 Milieuaspecten

Op basis van artikel 3.1.6 Bro moet in de toelichting van een bestemmingsplan de relatie van de ontwikkeling met de kwaliteitseisen uit hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer worden toegelicht.

4.5.1 Geluid

De maatregelen in het inrichtingsplan voor het Aaltense Goor zorgen niet voor een extra geluidsbelasting op het gebied en de omgeving. De transformatie van landbouwgrond naar natuurgrond zorgt mogelijk zelfs voor een afname van het geluidsniveau. Alleen tijdens de werkzaamheden voor het realiseren van het inrichtingsplan zou geluidsoverlast kunnen voorkomen (zie ook hoofdstuk 6, uitvoerbaarheid).

4.5.2 Luchtkwaliteit

Het inrichtingsplan voor het Aaltense Goor veroorzaakt geen verslechtering van de luchtkwaliteit.

4.5.3 Externe veiligheid

De risicokaart is geraadpleegd om te zien of er stationaire- en/of mobiele bronnen en relevante buisleidingen aanwezig zijn in de omgeving die een risico kunnen vormen. Het plangebied blijkt in het invloedsgebied van twee risicovolle bronnen te liggen. Zie ook figuur 16. Het gaat om een bovengrondse propaantank (op het terrein van camping Goorzicht ten zuidoosten van het plangebied) en om een hoofdgasleiding van de Gasunie (ten westen van het plangebied).

Figuur 16: verbeelding externe veiligheidsrisico's in omgeving Aaltense Goor

Voor de bovengrondse propaantank geldt dat er een veiligheidsafstand van 20 meter ten opzichte van gevoelige bestemmingen moet worden aangehouden. De camping bevindt zich op circa 400 meter buiten het plangebied van het inrichtingsplan Aaltense Goor.

Voor de hoofdgasleiding van de Gasunie (leiding N569-80) geldt artikel 14 van het besluit externe veiligheid buisleidingen. De belemmeringenstrook bedraagt ten minste vijf meter aan weerszijden van een buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding. Voor het inrichtingsplan van de agrarische percelen van het Aaltense Goor geldt dat hier vanwege de ruimte afstand geen rekening mee gehouden hoeft te worden.

Conclusie

Er zijn geen milieuaspecten die de gewenste bestemmingsplanwijziging belemmeren.

4.6 Verkeer

Er worden in het gebied geen ingrepen gedaan die de verkeersintensiteit op- en rondom het Aaltense Goor significant doen toe- of afnemen. Op de voormalige agrarische percelen Boterdijk wordt, naast de bestaande parkeerplaatsen, één locatie aangewezen waar men kan parkeren om het natuurgebied te betreden. Daar tegen-

over staat dat door de bestemmingsplanwijziging van agrarisch naar natuur het agrarisch verkeer naar verwachting licht zal afnemen; vanwege beheeractiviteiten op de nieuwe natuurpercelen zal er nog steeds agrarisch verkeer het land betreden hoewel de intensiteit daarvan ten opzichte van het agrarische gebruik licht zal afnemen.

Conclusie

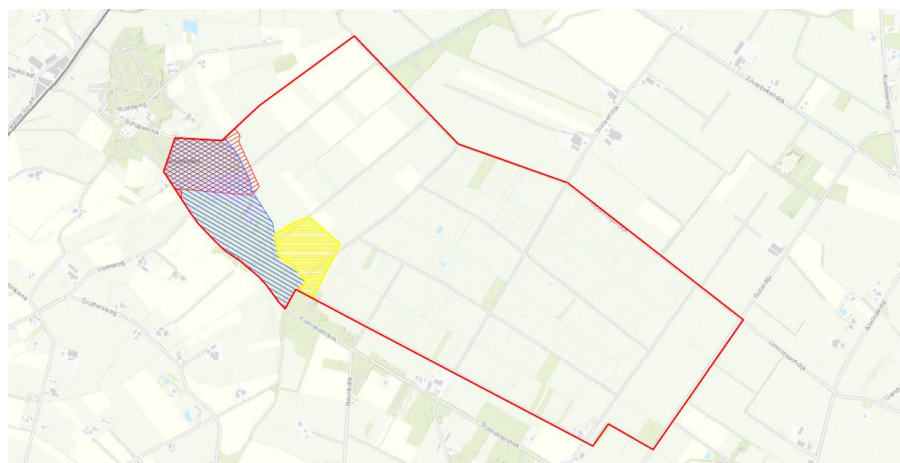
Als een gevolg van de bestemmingsplanwijziging zal er geen significante toe- of afname zijn van verkeersbewegingen. Wel is er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden een tijdelijke toename in het aantal transportbewegingen voor de aan- en afvoer van materieel en materiaal (zie ook hoofdstuk 6 uitvoerbaarheid).

4.7 Kabels en leidingen

Er is door het projectteam bij het Kabels- en Leidingen Informatiecentrum [KLIC] een melding gedaan van de voorgenomen werkzaamheden. Daaruit is gebleken dat er zich in het projectgebied geen kabels en leidingen bevinden.

4.8 Niet gesprongen explosieven [NGE]

Door Explosive Clearance Group (2018) is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke niet gesprongen explosieven in de omgeving van het Aaltense Goor. Daarin is bekeken in hoeverre er in het gebied oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden, en is tevens gekeken naar de naoorlogse ontwikkelingen waarin bijvoorbeeld bodemwerkzaamheden hebben plaatsgevonden. Uit het onderzoek blijkt dat er in het verleden verschillende werkzaamheden hebben plaatsgevonden in het Aaltense Goor, zoals de aanleg en verwijdering van zandpaden, verkaveling en bebossing, maar deze zijn niet voldoende intensief geweest om het aan oorlogshandelingen gelieerde risico van niet-gesprongen explosieven voor het gehele gebied volledig te elimineren. Op onderstaande afbeelding (figuur 17) zijn gearceerd in rood, blauw en geel aangegeven wat risicovolle gebieden zijn. Deze gebieden bevinden zich allemaal in de gemeente Oude IJsselstreek, en daarmee op grote afstand van de agrarische percelen Boterdijk waarop de voorliggende bestemmingsplanwijziging betrekking heeft.

Figuur 17: risicokaart NGE (niet gesprongen explosieven)

4.9 Bedrijven en milieuzonering

Om bedrijfsvestigingen te kunnen toetsen op milieu hygiënische aspecten wordt het instrument milieuzonering gehanteerd. Hieronder wordt verstaan een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen en anderzijds hindergevoelige functies, zoals woningen.

Algemeen wordt hiervoor de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gebruikt. Hierin zijn aan bedrijven milieucategorieën toegekend. Per bedrijf is aangegeven wat de gewenste afstand is tot een woonomgeving. Deze afstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. De feitelijke emissies (geluid, geur, stof etcetera) van een bedrijf kunnen aanleiding zijn om een andere afstand aan te houden.

In het project worden geen nieuwe woningen en geen nieuwe bedrijven gerealiseerd en hoeft dus niet te worden getoetst aan de regels uit de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering'.

5 Juridische toelichting

5.1 Inleiding

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende plankaart waarop de bestemmingen zijn vastgelegd. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken. De regels zijn nader onder te verdelen; inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels, overgangs- en slotregels.

5.2 Inleidende regels

In het eerste hoofdstuk worden omschrijvingen van de in de regels gebruikte begrippen gegeven (artikel 1). Daarnaast is de relatie met het vigerende bestemmingsplan omschreven (artikel 2). De verbeelding en regels van voorliggend bestemmingsplan voor het Aaltense Goor is opgesteld volgens dezelfde systematiek als het vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015. Dat betekent dat de nieuwe verbeelding (met kleuren, gebruik van arceringen, etc.) aansluit op de bestaande verbeelding en dat de regels voor het nieuwe bestemmingsplan direct verwijzen naar de regels van het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2015. Daarmee wordt geborgd dat er binnen de gemeente Aalten geen verscheidenheid aan verschillende regels ontstaat.

5.3 Bestemmingsregels

In de bestemmingsregels wordt juridisch vastgelegd wat onder de voorkomende bestemmingen wordt toegestaan. Per bestemming (in alfabetische volgorde) wordt het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en bepalingen voor eventuele werkzaamheden opgenomen (artikel 3). De volgende bestemmingen zijn daarin opgenomen:

Bestemming Natuur

Het gehele plan bestaat uit de bestemming natuur. De hiervoor aangewezen gronden zijn bestemd voor de ontwikkeling, het behoud, beheer en/of herstel van natuurlijke en/of landschappelijke waarden alsmede voor extensief recreatief- en agrarisch medegebruik.

Bestemming Waarde – archeologie lage verwachting

De voor 'Waarde - Archeologie lage verwachting' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van te verwachten archeologische waarden in de bodem.

Dubbelbestemming Waterstaat – Waterretentie

Het zuidelijk deel van de (voormalige) agrarische percelen Boterdijk krijgen de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterretentie'. Deze gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen (in dit geval natuur), mede bestemd voor de retentie van water, met bijbehorende bouwwerken en voorzieningen.

5.4 Algemene regels

Naast de specifieke bestemmingsregels zijn ook algemene regels opgenomen. De algemeen gestelde regels gelden voor alle bestemmingen in het bestemmingsplan. In de anti-dubbeltelregel (artikel 4) staat aangegeven dat grond die in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing blijft. Ook zijn er een aantal algemene (functie- en gebieds)aanduidingsregels van toepassing in het bestemmingsplan (artikel 5), namelijk:

Gebiedsaanduiding: Milieuzone – Hydrologische bufferzone

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - hydrologische bufferzone' zijn, behalve de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming van de landschapswaarden van het aangrenzende natuurreservaat Aaltense Goor. De gebiedsaanduiding is afkomstig uit de regels voor natuur uit de omgevingsverordening van de provincie Gelderland (januari 2018).

Gebiedsaanduiding: Overige zone – Gelders Natuurnetwerk

De gronden ter plaatse van de aanduidingen 'overige zone - gelders natuurnetwerk' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het beschermen en ontwikkelen van landschappelijke en ecologische waarden. De aanduiding is afkomstig uit de omgevingsverordening van de provincie Gelderland (januari 2018).

Gebiedsaanduiding: Reconstructiewetzone - Extensiveringsgebied

In het gebied met de aanduiding reconstructiewetzone – extensiveringsgebied is geen nieuw- en hervestiging van veehouderij mogelijk. De gebiedsaanduiding is afkomstig uit de regels voor landbouw uit de omgevingsverordening van de provincie Gelderland (januari 2018).

Functieaanduiding: Specifieke vorm van natuur – Aaltense Goor

De gronden ter plaatse van deze aanduiding zijn bedoeld voor de bescherming van de landschapswaarden in de vorm van karakteristieke verkavelingspatronen.

5.5 Overgangs- en slotregels

In de overgangsregels (artikel 6) zijn de juridische consequenties voor bestaande situaties (bouwwerken en gebruik) die in strijd zijn met het nieuwe bestemmingsplan aangegeven. De bestemmingsplanregels worden afgesloten met een slotregel (artikel 7) waarin de aan te halen titel van de regels is benoemd.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De gemeente beoordeeld voordat een bestemmingsplan wordt vastgesteld of er voldoende draagvlak is voor een initiatief. Daarbij gaat het enerzijds om draagvlak bij organisaties die de belangen van de omgeving vertegenwoordigen (waterschap, provincie, gemeente, etc.) en anderzijds om de bewoners zelf.

In artikel 3.1 van het Besluit ruimtelijk ordening is vastgelegd dat er overleg wordt gehouden met bestuursorganen, anders dan die belast met de voorbereiding van het bestemmingsplan (in dit geval de gemeente Aalten), die betrokken zijn bij de zorg voor een goede ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In het geval van het plan voor het Aaltense Goor zijn er – naast de gemeente Aalten - diverse partijen die een belang hebben bij het project, namelijk het waterschap Rijn & IJssel, de gemeente Oude IJsselstreek, de provincie Gelderland. Ook hebben LTO Noord afdeling Oost Achterhoek, Staatsbosbeheer, natuurorganisaties en agrariërs/bewoners een belang bij de plannen. Het waterschap Rijn en IJssel is de partij die het project in de dagelijkse praktijk trekt, terwijl andere partijen allen zijn aangeduid als (mede-)initiatiefnemer. Het inrichtingsplan en daarmee voorliggende bestemmingsplanwijziging zijn dus het resultaat van een samenwerking tussen de publieke organisaties en belangenorganisaties die zowel het agrarische- en bewonersbelangen als de natuurbelangen vertegenwoordigen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er bij de vertegenwoordigende organisaties voldoende draagvlak is om het project uit te voeren.

Hiernaast is er op 12 december 2018 een informatieavond gehouden, en heeft het ontwerp van het inrichtingsplan vanaf 6 december 2018 vier weken ter inzage gelegen. De informatiebijeenkomst was druk bezocht (circa 120 mensen) en is constructief verlopen (zie ook paragraaf 7.1 en reactienota in bijlage bestemmingsplan).

6.2 (Beleids)technische uitvoerbaarheid

In deze paragraaf wordt kort gekeken naar (beleids)technische aspecten die een impact hebben op de uitvoerbaarheid van de plannen. Het meest urgente aspect hierin is de aanwezigheid van de ecologische waarden in het gebied. Ten aanzien van de Wet Natuurbescherming dienen er volgens de ecologische adviesbureau's Schröder (2019) en Ecogroen (2019) voor werkzaamheden op de agrarische percelen Boterdijk en het bos ontheffingen aangevraagd te worden voor in ieder geval:

- Buizerd *indien* het wilgenbos geheel wordt gekapt en daarmee hun jaarrond beschermde nesten verdwijnen. Vanwege de aanwezige broedvogels dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen dat globaal loopt van 1 maart tot 15 juli.

- Grote modderkruiper *indien* er in de waterschapsloot parallel aan de Boterdijk inrichtingsmaatregelen uitgevoerd gaan worden.
- Grote bosmuis. Deze is tijdens veldonderzoek niet aangetroffen, maar de aanwezigheid van de soort is zeer waarschijnlijk.

Met het oog op de tijdelijke verhoogde verkeersintensiteit, daaraan gerelateerde uitstoot en de vervuilde bodem van de agrarische percelen Boterdijk zullen er in het uitvoeringsplan ook voorwaarden moeten worden gesteld aan onder andere de wijze van grond aan- en afvoer, de ontsluiting van het gebied en transportroutes (d.m.v. het opstellen van een verkeersplan) om eventuele effecten op de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen.

6.3 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan/wijzigingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan/wijzigingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan/wijzigingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

Het uitvoeringsprogramma Aaltense Goor en Zwarte Veen wordt in het bijzonder gekenmerkt door het feit dat er door een groot aantal publieke en private partijen wordt samenwerkt aan de uitvoering van het programma. Om de samenwerking vlot en efficiënt te laten verlopen is het belangrijk dat er tussen de betrokken partijen duidelijke afspraken worden gemaakt op de projectaspecten zoals tijd, geld, kwaliteit, organisatie en risico's.

De belangrijkste afspraken zijn vastgelegd in het uitvoeringsprogramma Aaltense Goor & Zwarte Veen. Uitgangspunt voor de financiële paragraaf van het uitvoeringsprogramma vormt een raming van de kosten van de realisatie van het volledige programma, dus inclusief de inrichtingsmaatregelen en proceskosten. Afgesproken is dat de samenwerkende partijen zich gezamenlijk inspannen om de financiering (geld, kostenverdeling en subsidiemogelijkheden) ook daadwerkelijk rond te krijgen vanuit de (wettelijke) taken die een partij heeft. Daarbij stellen partijen vanuit eigen belang uren en middelen beschikbaar.

Op basis van eerder uitgevoerd onderzoek naar de financiële dekkingsmogelijkheden van het uitvoeringsprogramma is de verwachting dat, op basis van de gemaakte raming, het programma haalbaar en betaalbaar is. De investering kan voor het grootste deel worden gefinancierd uit beschikbare subsidieregelingen voor het realiseren van natuur en water gerelateerde maatregelen, zoals Regels Ruimte voor Gelderland, POP3 en ZON.

7 Inspraak & zienswijzen

7.1 Inspraak

Het *voorlopige ontwerp* van het inrichtingsplan voor het Aaltense Goor heeft vanaf 6 december 2018 vier weken ter inzage gelegen. Tevens is er op 12 december 2018 een informatieavond georganiseerd waarop medewerkers van het waterschap, Staatsbosbeheer, de provincie, de gemeente en de bewonersgroep aanwezig waren om uitleg te geven over het project en om eventuele vragen te beantwoorden. Deze informatiebijeenkomst is door circa 120 mensen bezocht. Naar aanleiding van de terinzagelegging en de informatieavond zijn er 19 vragen/opmerkingen binnen gekomen. Bijgevoegd bij dit bestemmingsplan is in een reactienota gereageerd op deze vragen/opmerkingen.

De meeste vragen/opmerkingen gaan over de toegankelijkheid van de Aaltense Goor voor recreatie (wandelen en ruiterspaden, parkeren en verkeersveiligheid). Ook zijn er een aantal vragen gesteld over de invloed van het project op de natuurwaarden in het gebied. Naar aanleiding van de inspraak zijn er een aantal aanpassingen doorgevoerd in het inrichtingsplan.

7.2 Zienswijzen

Het ontwerpbesluit voor het bestemmingsplan Uitbreiding Aaltense Goor heeft ter inzage gelegen van donderdag 28 maart tot en met woensdag 8 mei 2019. Op het ontwerp zijn geen zienswijzen ingediend.

Tijdens de terinzagelegging, op 9 april 2019, is er een inloopavond georganiseerd om de plannen (onder andere het ontwerpbestemmingsplan) toe te lichten en vragen van belanghebbenden en anders geïnteresseerden te beantwoorden. Bijgevoegd bij dit bestemmingsplan is in een reactienota gereageerd op deze vragen/opmerkingen.

7.3 Gewijzigde vaststelling

Er zijn in het definitieve bestemmingsplan een aantal (ambtshalve) wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan:

- Tijdens de inloopavond op 9 april 2019 kwam aan het licht dat in het ontwerpbestemmingsplan de grens van de bestemming natuur ter plaatse van de woningen Goordijk 1-3 iets te ver naar het zuiden was gelegd. Hierdoor werden de drie woonbestemmingen alhier onbedoeld en ongewenst verkleind. De grens van de bestemming natuur wordt (over een breedte van circa 340 meter) circa 15 meter in noordelijke richting verplaatst.
- In het ontwerp bestemmingsplan Uitbreiding Aaltense Goor is aangegeven dat er procesafspraken zouden worden gemaakt over de beschermingszone natte landnatuur. Voorafgaand aan vaststelling van het bestemmingsplan zijn deze afspraken gemaakt en opgenomen in paragraaf 3.3 (en in de memo in de bijlage van het bestemmingsplan).

Onderzoeken & bijlagen

Algemeen

- Reactienota voorlopige ontwerp project Aaltense Goor en Zwarte Veen (projectteam Aaltense Goor en Zwarte Veen, maart 2019).
- Reactienota inloopavond 9 april 2019 project Aaltense Goor en Zwarte Veen (projectteam Aaltense Goor en Zwarte Veen, mei 2019).
- Memo hydrologische beschermingszone Aaltense Goor (Waterschap Rijn en IJssel, mei 2019).

Archeologisch onderzoek

- Plangebied Aaltense Goor en Zwarte Veen te Aalten. Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek (RAAP, juli 2018)

Bodemonderzoeken en rapportages

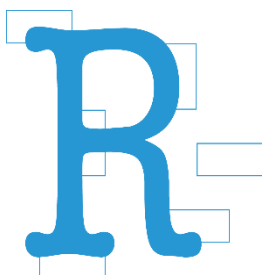
- Bodemchemisch onderzoek Aaltense Goor (Onderzoeksbureau B-Ware, februari 2012)
- Effecten hydrologische maatregelen op bodem- en waterchemie Aaltense Goor (Onderzoeksbureau B-Ware, juli 2015)
- Vooronderzoek conform NEN 5725 en NEN 5717 (Geofoxx, september 2018)

Explosieven onderzoek

- Vooronderzoek naar het risico op het aantreffen van Conventionele Explosieven in het onderzoeksgebied 'Aaltense Goor & Zwarte Veen' (Explosive Clearance Group, september 2018)

Natuuronderzoeken en rapportages

- Aanvullend natuuronderzoek Aaltense Goor en Zwarte Veen (Onderzoeksbureau Schröder, februari 2019)
- Activiteitenplan ontheffingsaanvraag herinrichting Aaltense Goor & Zwarte Veen (Ecogroen, maart 2019)
- Broedvogels van Aalten, Rekken en Winterswijk (Van der Goes en Groot, november 2017)
- Dagvlinders en sprinkhanen Aaltense Goor (Natuurbalans, november 2017)
- Inventarisatie flora en fauna en effectbeoordeling (Eelerwoude, oktober 2015)
- Vegetatiekundige kwaliteiten en abiotische standplaatscondities in het Aaltense Goor (Unie van Bosgroepen, november 2015)

bureau Ruimtewerk

Thorbeckegracht 39

8011 VN Zwolle

t 038 425 43 21

f 038 425 43 28

KvK Zwolle 05063418

info@bureauruimtewerk.nl